

קובץ

הערות וביאורים

בלקו"ש, בשיחות, בנגלה ובחסידות

נוון ויושת

חזריע מצורע

גליון לא (שפח)

ינא לאור ע"י

תלמידי בית המדרש דמוסד חינוך אחלי תורה

417 טראַי עוועניו • ברוקלין, ניו יאָרק

שנת חמשת אלפים שבע מאות ארבעים ושבע לבריאה

ב"ה. עשי"ק פרשת תזריע מצורע ב' אילר
"תפארת שבתפארת" - "לכתחילה אריבער" תשמ"ז.

תוכן הענינים

לקוטי שיחות

בלאור בפירש"י (דלקו"ש פ' שמיני) ד"ה ובנבלתם וגו'. ד

שיחות

- ה מצוות חינוך.....
- ז חנוך לנער עפ"י דרכו.....
- ח ימי הספירה חדורים ע"י השבתות שלהם בספירת הנצח....
- ח בלאור בפירש"י (דהתוועדות פ' צו) ד"ה ויקטר וגו'...
- יא י"ב צירופי שם הוי' (המשך לגליון שעבר).....

פשוטו של מקרא

- לג בריש פרשתנו.....
- לג יב,ב.....
- לד יב,ד.....
- לד שם.....
- טו יב,ח.....

יג, כ.....טו
 יג, כט.....טז
 יג, ל.....יז
 יג, לז.....יז
 יג, מו.....יז
 יג, מז-מח.....יח
 יג, נה.....יט
 יד, ג.....יט
 יד, ח.....כ
 יד, מא.....כ
 יד, טו.....כ
 דיוקים בפרשתינו שדרשו בת"כ ואין רש"י מתעכב עליהן -
 יג, מה.....כא
 יד, ז.....כא
 יד, כב.....כב
 יד, כח.....כג
 יד, לה.....כד
 שם.....כו
 יד, לח.....כו
 תי' על שאלות בפ' שמיני ד"ה וידם וגו' (גליון).....כו
 רשימת בלאורי כ"ק אדמו"ר שליט"א בפירש"י דפ' אחו"ק.....כז

ל ק ו ט י ש י ח ו ת

א. בלקו"ש פ' שמילני ש.ז. מביא את הרש"י עה"פ ובנבלתם לא תגעו "מה תלמוד לומר לא תגעו ברגל".

ובסעיף ב' מביא פ"ה הרא"ם "מפני שכל ישראל חייבין אז להביא עולת ראי' וצריכין ליכנס בעזרה משא"כ בשאר ימות השנה".

ומקשה על כך כמה וכמה קושיות: (א) מדוע אין רש"י מבאר ואפילו לא מרמז שהוא מצד החיוב דהבאת קרבן ב' א"כ הסביר נותנת שאזרה זו לא חלה על כל זמן הרגל, כי לאחר הכניסה לעזרה והבאת העולת ראי' שוב אין עליו חיוב להזהר מטומאת מגע נבילה - ופשטות הלשון "ברגל" משמו בכל ימי הרגל. ג) גם: אם אזהרת הטומאה הוא רק מפני החיוב דהבאת קרבן ברגל - מאי שנא קרבן זה דרגל משאר כל הקרבנות.

ויעו"ש בארוכה מה שתירץ.

ולכאוף ה"ה אפשר לומר באופן אחר קצת. היינו שהחיוב להזהר מטומאה ברגל הוא בגלל שאז עלו ישראל בירושלים (מפני החיוב דעלי' לרגל) ובפשטות התפללו במקדש כל ימי החג. ובזה יתורצו כל הקושיות דלעיל.

ומה שהקשה בסעיף ג' דאת"ל שזוהי כוונת רש"י - לא הו"ל לסתום "ברגל" אלא להוסיף תיבה אחת "בעלותם לרגל" וכיו"ב. יש לתרץ שמוכן הוא מדיוק לשון רש"י שכתב ברגל (ולא ביו"ט, במועד, בחד וכיו"ב) שמורה על עלי' לרגל. כמ"ש בהע' 21.

ועפ"ז אפשר לומר בפשטות שרש"י סובר כאביל דאמר אשה בעלה משמחה. היינו שנותן לה שלמים א"כ בין כה היא צריכה לעלות לרגל בפועל ממש. וא"כ מסתמא הן מתבטלות אז בעזרת נשים (כמוכח ג"כ מהגזוזטרא שעשו בסוכות) ולכן הן מוזהרות אז על הטומאה (ודלא כהשאגה"א. ראה הערה 24) ודו"ק.

הת' יוסף יצחק קעלער

- תות"ל 770 -

ש י ח ו ת

ב. במה שנתבאר בהתוועדות דש"פ שמילי מבה"ח אילר אודות חינוך מן התורה, דמן התורה לא רמיא שום חיוב מקודם להכינו בקטנותו על זמן גדלותו שיוכל לקיים המצוות וכו' תומ"י כשמתגדל, ודומה לגר שנתגליר דכקטן שנולד דמי, דלא מוטל עליו שום חיובים מקודם להכין א"ע שיוכל לקיים מצוות וכו' מיד כשמתגליר.

יש להעיר דמהרמב"ן (דברים ו, ז) שביאר הטעם ב"ושננתם לבניך" דאנחנו מצווין שידעו בנינו את המצוות ואיך ידעו אותם אם לא נלמדם, לכאורה משמע דבמצוה זו שהיא מה"ת ללמוד עם בנו הקטן נכלל ענין זה שידע לקיים המצוות כשיגדיל, נמצא דבאמת יש חיוב מה"ת להכינו לגדלותו, אלא די"ל דמה"ת מספיק בלימוד, ולא בעינן שיקימם בפועל, ומצוות חינוך מדרבנן הוא שיחנכו גם לקימם בפועל.

אך באמת זה אינו, דהרמב"ן לא כתב דכיון שכשיגדיל יצטרך לדעת איך לקיים המצוות, לכן חייבים ללמוד עמו, דזה אינו, וכפי שנת' בהשחח דליכא ע"ז שום חיוב מקודם, וכוונת הרמב"ן היא לבאר כללות המצוה דכיון דיש חיוב על ישראל לראות שגם בניו ידעו המצוות בכלל כמ"ש זאת ברייתי אשר תשמרו וגו' ובין זרעך אחריך, לכן מחוייבים ללמדם בכדי שידעו, אבל אין החיוב מחמת שיוכל לקיימם מיד כשיגדיל. היינו דזהו משום חיובא דאב ולא משום חיובא דבן, ודברי הרמב"ן שילכים גם בבן גדול, וראה בלקו"ש ח"ד ע' 1249. (אבל יש להעיר ממ"ש המאירי קידושין ל, א, "אין האב חייב בלימוד תורת הבן אלא בתושב"כ עד שידע ענין המצוות ויקיים אותם כראוי" ועי' גם בלקו"ש שם וז"ל: כיון שברגע שנעשה גדול - נתחייב בכל המצוות, מוכרח, אשר קודם לזה יתעסק בתלמוד שהוא המביא לידי מעשה וכו' עכ"ל).

ויש להוסיף גם במ"ש בס' דגל ראובן ח"ג סי' ל"ז

בנוגע למצוות מילה וז"ל: שהקב"ה הטיל חוב על ילד קטן למול ולהכניסו בברית של אברהם אבינו - אעפ"י שבכל המצוות קטן פטור מן המצוות, אבל במצוות מילה ובהכנסת ברית מחוייב, אלא כשהוא קטן החוב על אביו למול ולהכניסו בבריתו של אברהם אבינו, או על כל ישראל - והאב קודם, מפני שבמצוה שהקטן מחוייב מן התורה, יש על האב דין קדימה מן התורה וכו' ולכן האב מחוייב קודם למולו מדין חינוך מן התורה כו' ומצאתי במשך חכמה פ' וירא מקור שחינוך מן התורה שכתוב בפ' וירא: כי ידעתיו אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו עיי"ש, ובדבר שהקטן מחוייב מן התורה בודאי מן התורה על האב לעשות כו', עכ"ל.

ולפי"ז י"ל דכן הוא לגבי החיוב ללמוד עם בנו קטן מה"ת, שהוא דומה למילה, דשם שרצתה התורה שקטן יכנס לבריתו של אברהם אבינו כיון שזהו ענין כללי הנוגע אצלו לכללותו בתור ישראל, אף שהוא פטור מכל המצוות, כן אפ"ל הו"ע דלימוד התורה דכיון שהו"ע הכללי והיסודי, לכן בעצם הי' הקטן מצ"ע צריך להיות מחוייב, אבל כיון דאי אפשר להטיל על הקטן חיובים, הטילה התורה זה על האב, נמצא דחיוב זה אינו משום להכניסו לגדלותו, אלא מצד קטנותו גופא מחוייב האב ללמוד עמו, כמו במילה דהחיוב הוא מצד קטנותו גופא. (ועי' בתויו"ט בהמשנה דקידושין כט, א, דדייק בלשון המשנה מצוות הבן על האב וכו' למולו ללמדו תורה, דזהו מצוות הבן גופא עיי"ש, וראה בכ"ז בלקו"ש ח"א פ' בא (ב) ובהערה 19 שובשו"ג שם). וראה בס' ברכת שמואל קידושין סי' כ"ז, דמבאר דהחיוב ללמוד עם בנו הי"ז חלק ממצוות ת"ת שלו, ואינו דומה למילה וכו' (ובזכרוני שבעי"ז הוזכר בהשיחה).

ועי' ג"כ מהרש"א חגיגה ג, א, דהא דאמרינן לענין הקהל להביא שכר למביאייהם הי"ז רק בקטנים ממש, אבל בקטנים שהגיעו לחינוך הי"ז בכדי שתתחזק בהם השמיעה ליראה אותי כל הימים דהיינו בימי גדלותם עיי"ש, נמצא לפי"ז דיש חיוב מה"ת להכניס לגדלותם, (אבל ראה לקו"ש ח"ט פ' וילך ג' בארוכה).

הנה גם בזה אפשר לומר מצד שהו"ע כללי ליראה את ה' וכו' דרצון התורה שגם הקטנים מצד קטנותם יהי' שם בכדי שיפעול עליהם לעולם, אבל אי"ז כלל הענין דחינוך במצוות שצריך להכניס שיוכלו לקים המצוות כשיגדילו.

יש להעיר בלשון אדה"ז בקו"א (הל' ת"ת ד,א) "דחינוך לתורה דאורייתא על האב" דמשמע דהחיוב דללמוד עם בנו קטן קשור עם ענין החינוך לחנכו כשגדיל.

עוד יש להעיר במ"ש בלקו"ש ח"י"ז ע' 238 בהערה 57 וז"ל: לכאורה י"ל מעין זה במצוות ראי' שמלשון הרמב"ם במ"ע נ"ג משמע שהחיוב לעלות "עם כל בן זכר שיש לו שאפשר להלך לבדו" הוא מדאורייתא, וכ"מ ברמב"ם הל' חגיגה פ"ב ה"ג - שלא כתב שהוא מד"ס כמ"ש בהל' ציצית ברכות סוכה ולולב (אבל ראה לח"מ וקרית ספר שם) וכן מפורש בפיהמ"ש להרמב"ם חלה פ"ד מ"א (וראה טו"א חגיגה ו,א סוף קטע המתחיל פסקא) דמירושלים חגיגה פ"א ה"א משמע דקטן ד(ב"ש ו) ב"ה חייב מה"ת. וראה העמק שאלה לשאלות שאילתא קל"ז סק"ב דלהרמב"ם הוא גם לקרבן), כי מכיון שנאמר "כל זכורך" הרי התורה רבי' לקטן, אי"כ נכללו במצוה דאורייתא כו' עכ"ל, ואולי גם בזה אפ"ל ע"ד בהקהל כנ"ל שהוא חיוב מצד ההווה וכו'.

ועד"ז יש להעיר ג"כ בהא דאיתא בשו"ע אדה"ז סי' שמי"ג סעי' ה' דאסור לספות איסור בידיים לקטן מן התורה שנאמר לא תאכלום, ע"כ. ובתרומת הדשן פסקים סי' ס"ב ביאר הטעם שלא להרגיל אותו לעבור וכשיגדל יבקש לימודו עי"ש, דנמצא דיש חיוב מה"ת להכין אותו לזמן להכין אותו לקיים המצוות בגדלותו, ולכן חינוך הוא רק מדרבנן ואין למידיים מהך דלא תאכלום, זולת זה, הלא כתב אדה"ז שם דזהו גם לקטן שאינו בר הבנה כלל, נמצא דלא סב"ל כטעמו של התרוה"ד, אלא דזה איסור בעצם גם מצד קטנותו גופא שאסור להאכילו דבר איסור, וכ"כ אדה"ז בהדיא בשו"ת סי' מ"א בסופו לחלק דחינוך הוא משום גדלותו, ולכן הוא רק באופן שיתחייב בגדלותו, אבל האיסור דלא תאכלום אינו משום חינוך ולכן אין זה רק באביו עי"ש, ועל" ג"כ שו"ת חת"ס או"ח סי' פ"ג בנוגע להתרומת הדשן דלא דרשנן טעמא דקרא.

ג. ב) ובענין מה שהוזכר דהקרא דחנוך לנער וכו' לאו דוקא דאיירי בקטן, יש להעיר ג"כ דכ"כ בשו"ע אדה"ז הל' ת"ת פ"א סעי' ו' דקאי מבין ט"ז שנה עד בן כ"ד שנה, שקודם ט"ז אין בו דעת לקבל תוכחות כ"כ, מיהו הרמב"ם בהל' מאכלות אסורות פ"ז הכ"ח הביא זה לענין קטן ממש, וכן מביאו בשו"ת אדה"ז הנ"ל לענין חינוך דקטן.

ויש להעיר עוד ממ"ש רבינו מנוח בהל' שביתת עשור פ"ב ה"י דתרי חנוכי הוו הא' חובה המוטלת על כל אדם מעצמו להרגיל בניו ללכת בדרכי יושר להכניסם תחת כנפי השכינה כדתיב חנוך לנער עפ"י דרכו, ויש חינוך ב' לחנכם במצוות שקלימם בפועל עיי"ש, וברמב"ם הנ"ל בהל' מאכלות אסורות הביא קרא זה דחנוך לנער לענין לחנכו בקדושה, ומשמע כרבינו מנוח דפסוק זה קאי באופן אחר של חינוך, לא הענין דחינוך במצוות, ובשו"ת מהרי"ץ ח"ב סי' י"ד כתב דמצוות חינוך אסמכוה רבנן לת"ת שחייב מן התורה, וכנגדה חייבו חכמים חינוך בשאר מצוות, עיי"ש.

ובסמ"ג עשה י"ב כתב: "מ"ע ללמד בנו תורה ומצוות" וכן הוא ביראים מצוה רכ"ה, משמע דסב"ל דהלימוד הוא גם בכדי שיוכל לקיים מצוות. וכ"ז כתבתי בחפזי, ויל"ע בכ"ז עוד.

הרב אברהם יצחק ברוך גערליצקי
- ר"מ בישיבה -

ד. בהתוועדות ש"פ קדושים ב' דר"ח אייר התשמ"ו (-תפארת שבתפארת) בלאר כ"ק אדמו"ר שליט"א: היות שקביעות יום השבת (שבו נפעל "ויכולו" דימי החול שלפניו וממשיך ברכה לימי החול שלאחריו -) היא תמיד ספירת התפארת, (הכלולה כל פעם בספירה שונה) נמצא שכל ימי הספירה חדורים בספירת התפארת.

עפ"י ז' כדאי להעיר שבקביעות שנה זו, השבתות שבימי הספירה הם ספירת הנצח (כפי שכלולה בספירות אחרות) כך שכל ימי הספירה חדורים בענין שהזמן גרמא - ספירת הנצח. ויום השבת י' אייר הוא נצח שבנצח.

הרב משולם זכריה מאסקאוויץ
- בני ברק אה"ק -

ה. בנוגע למה שביאר כ"ק אדמו"ר שליט"א פרשת צו בפירש"י ד"ה ויקטר המזבחה (ח,כח): משה שמש כל שבעת ימי המילואים בחלוק לבן, עכ"ל.

(א) עיין בקובץ חג הפסח ה'תשמ"ז (הנחות התמימים בלתי מוגה) וז"ל שם: עד שלומדים פוסקים אלו אין הכרח לומר ע"ד הפשט (כביאור כמה מפרשים אחרים) שמשה שימש בימי המילואים בתור כהן. . וא"כ אין נפק"מ באם הוא כהן או ישראל, כי כך צוה ה' את משה לשמש בימי המילואים, עכ"ל.

ולא הבנתי:

מצינו כבר בפירש"י (כדלהלן) שאמר בפירוט שמשה שימש בתור כהן בימי המילואים. ושם אין רש"י אומר שמשה רק "ששימש", אלא אומר בפירוט שהי' כהן, עכ"ל.

(ב) וממשיך שם בהקובץ הנ"ל:

אבל כשמגיעים בפסוקים אלו וכתוב בהם שמשה הקריב "את שוק הימין" -ה"ז מכריח לומר (ע"ד הפשט) שמשה הי' כהן כי הבן חמש למד קודם (ז, לב) "שוק הימין תתנו תרומה לכהן" היינו ששוק הימין שייך רק לכהנים, עכ"ל.

ולא הבנתי:

כי עיין בפרשת תצוה בפסוק (כט, כב): ולקחת מן האיל . . ואת שוק הימין וגו'.

ובפסוק (שם, כה): . . . והקטרת המזבחה וגו'.

ובפסוק (שם, כז): וקדשת את חזה התנופה ואת שוק התרומה וגו'.

ועיין שם בפירש"י קדשים לדורות להיות נוהגת תרומתכם והנפתם בחזה ושוק של שלמים אבל לא להקטרה אלא והיה לאהרן ולבניו לאכול, עכ"ל.

ועיין שם בשפתי חכמים, וז"ל: לא קאי על אלו המילואים דאלו כבר נעשו מצותן ונתנו למשה אלא קאי לדורות לנהוג בהם כהמילואים אבל לא להקטיר השוק אלא והיה לאהרן, עכ"ל.

ואם כן מכל זה מובן בפשטות לכאורה, שהי' ציווי

מפורש למשה להקטיר השוק של האיל השני, ושזה ה' הוראת **שעה**, כי לדורות צריך להיות: "וקדשת את חזה התנופה ואת שוק התרומה" (תצוה כט, כז), "והיה לאהרן ולבניו" (שם, כח).

ואם כן, כשהבן חש למקרא לומד פסוקים אלו בפרשת צו שמשה הקריב את שוק הימין, אין לו שום קושיא ושאלה ממה שנאמר (ז, לב): "שוק הימין תתנו תרומה לכהן". שהרי בפרשת תצוה כבר **חילק** הכתוב **בעצמו** בין איל המילואים לשאר שלמים (כמובא לעיל).

ואם כן מה **מכריח** לנו דוקא כאן לומר ששימש משה בכהונה.

ולאידיך גיסא, אם זה מכריח לנו שמשה שמש בתור כהן א"כ כשנאמר בפרשת תצוה (כט, כה): "...והקטרת המזבח וגו'" (דהיינו גם השוק), ובפסוק (כח) כתיב: "והיה לאהרן ולבניו לחק עולם מאת בני ישראל",

למה לא פירש רש"י שם שמשה שימש בתור כהן.

[דרך אגב, בנוגע לאיל השני של מילואים צריך להבין:

בפרשת תצוה נאמר (כט, כא): "ולקחת מן הדם אשר על המזבח ומשמן השמחה והזית על אהרן ועל בגדיו ועל בניו ועל בגדי בניו אתו וגו'".

ולמה לא נזכר כל זה בפרשת צו, ששם נשנה **בפרטי פרטיות** כל ההנהגות בנוגע לשבעת ימי המילואים].

ובכלל צריך להבין:

רש"י אמר בד"ה זה הדבר (ח, ה): "...כל הענין הזה בפרשת המילואים פירשתי בואתה תצוה ואם כן כל שכן דבר שמפורש בפירוש בכתוב בוודאי אין רש"י צריך לפרשו, ולמה מפרש רש"י בפרשת צו בד"ה על העולה: ש"לא מצינו שוק של תרומה קרב בכל מקום אלא זה".

הרי דבר זה נאמר מפורש בפרשת תצוה כנ"ל.

(ג) וממשיך שם בהקובץ הנ"ל:

והנה, מכיון שיודעים אנו שמשה הי' משמש (כהן) להקריב שוק הימין, מובן שהי' משה צריך ללבוש בגדים מיוחדים בדוגמא להבגדים מיוחדים של כהנים "לכבוד ולתפארת". אמנם, מכיון שלא מפורש בקרא הפרטים של בגדיו, מובן שבגד כהונה שלו הי' בלי פרטים, עכ"ל.

כבר נזכר לעיל שבפרשת תצוה פירש"י בד"ה על כפי אהרן וגו' (כט, כד), שמשה הי' כהן.

ואם כן צריך להבין למה לא פירש רש"י שם שמשה לבש "חלק לבן". ויש להוסיף שיש עוד מקומות אחרים ברש"י שאומר שמשה "שימש" (כדלהלן), וגם שם אינו מובן (לפי הנ"ל בהשיחה) ולמה לא פירש רש"י שם שמשה לבש "חלק לבן".

בפרש"י פקודי בד"ה ויעל עליו וגו' (מ, כט: אף ביום השמיני למלואים. . שמש משה וכו', עכ"ל.

(שם, לא) בפרש"י ד"ה ורחצו ממנו משה ואהרן ובניו: יום שמיני למלואים הושוּוּ פֹלֵם לכהונה וכו' עכ"ל.

הרב וו. ראזענבלום
- תושב השכונה -

ו. בהמשך למה שהערתי בגליון הקודם אות ז' - בענין ה"ב צירופים בשם הוי' שנתבאר בהתועדות דאחש"פ ש.ז. דחשיב כ"ג אותיות כיון שיש ב' אותיות שוות - אות ה' -

וע"ז שאלתי ממ"ש בתניא פרק מ"א ועוד, שביום מאירים י"ב צירופי שם הוי' ובלילה מאירים י"ב צירופי אדנ-י, ובשם אד-ני ישנם ד' אותיות וא"כ ישנם כ"ד צירופים ולא י"ב?

והעירני ע"ז חכם א' - ממ"ש כ"ק אדמו"ר שליט"א בהערה בתניא פרק מ"א (בשיעורים בספר התניא הערה מס' 19), בזה"ל: "כּוּן לְכַאוּרָה אֶפְשׁוּל, אֲבָל אֵינּוּ דְהַא בְּאֲדַנְי יֵשׁ כ"ד צירופים (נוסף ע"ז ששני ההי"ן דהוי' אינן שווין

ברוחניותם - שזה נוגע כאן).

ולכן נ"ל הפי' - שלא ברור כלל שכל הצירופים מאירים כו' כ"א שמ"ב צירופי כו' מאיר אחד בכל שעה, ועד"ז באדנ' - וישנם צירופים שלהם - שלא שליכים בכלל לענין השעות - עד"ז נמצא בכתפירות תש"ל שהם 12 וכונתם ל"ב צירופי אדנ' . המפורשים שם ואין שליכות לשאר ה"ב, ובע"ח ש' השמות פ"ה כ' דב' צירופים ראשונים דאדנ' הם ב"א, ו"ב צירופים אחרונים במל"ק. עכלה"ק.

ועפ"ז מתחזקת השאלה יותר - לא רק בנוגע לשם אדנ' שיש בזה כ"ד צירופים, אלא גם בשם הוי' כמו שמבאר שם ששני ההי"ן אינן שוין ברוחניותם, דאיך זה מתאים עם מה שנתבאר בשיחה דאחש"פ?

ואולי אפשר"ל בזה - שהכוונה בשיחה ההנ"ל בנוגע לשם הוי', למרות שבפרטיות אין ב' ההי"ן שוין, עפ"ז נחשבים כאות אחת לגבי זה ששייך לומר בזה שישנם ל"ב צירופי שם הוי', הגם שבפרטיות ישנם כ"ד צירופים, אבל מה שמאיר ב"ב שעות הם רק ל"ב צירופים משם הוי', אלא שמזה שישנם ב' אותיות שווין שייך לומר בזה ל"ב צירופי שם הוי'.

ויומתק כ"ז מהלשון בתניא שם - "כי בכל שעה שולט צרוף אחד מ"ב צירופי שם ה' ב"ב שעות היום, וצירופי שם אדנ' בלילה כנודע".

ולכאורה ע"פ מה שנתבאר בהערה שהכוונה ל"ב צירופים משם הוי', א"כ יוקשה הלשון בתניא "מ"ב צירופי שם ה'" דמשמע מזה שלשם הוי' יש רק ל"ב צירופים והול"ל "מ"ב צירופים משם הוי'?"

וע"פ מה שנתבאר בשיחה מובן דבאמת בפרטיות ישנם כ"ד צירופי שם הוי', אבל מכיון שישנם ב' ההי"ן שוין שייך לומר - לגבי פרט מסויים עכ"פ - ל"ב צירופי שם הוי'."

ויומתק יותר מהמשך הלשון בתניא שם - "וצירופי שם אדנ' בלילה", דכאן אין שייך כלל לומר "ל"ב צירופי שם אדנ'", מאחר שישנם ד' אותיות ואין אחת מהן שוה לחברתה, ולכן כותב וצירופי שם אדנ' בלילה מבלי לכתוב ל"ב צירופי שם אדנ', ויש לעיין בכ"ז.

הת' שאול משה אליטוב
- תות"ל 770 -

פ ש ו ט ו ש ל מ ק ר א

ז. פרשתנו יב, ב אשה כל תזרע: ברוב דפוסים הראשונים ראה שתי' אלו הם השם של הפרשה, ורש"י מקדים הקדמה למה באו הלכות אלו כאן אחר שבאר בכתוב תורתו של בהמה וחיה ועוף. נראה בספר מושב זקנים שפי' סדר הפרשיות באופן אחר.

וראה ברבינו בחיי שכתב "אחר שבא כל הבהמות והעופות ברא אותן, כך התינוק הזה עד שלא יצא ממעי אמו אמר הקב"ה אני מצוה אותך את זה תאכל ואת זה לא תאכל. ומשהוא מקבל עליו כל המצות שבתורה אחר כך נולד" ע"ש, וראיתי בפרדס יוסף שמביא בשם אגרות הרמב"ן שנכתב כאן אחר פ' שמיני להורות אם האבות אוכלים מאכלים אסורות, גורמים שהולד הנולד יהי' פגום וטומטם הלב ע"ש.

הרב אהרן חייטריק
- תושב השכונה -

ח. בפרשתנו יב, ב "כימי נידת דותה תטמא".

ומבאר רש"י דותה - לשון דבר הזה מגופה לשון אחר לשון מצוה וחולי שאין אשה רואה דם שלא תחלה ראשה לאיבריה כבדין עליה" עכ"ל.

לכאורה אינו מובן מדוע רש"י מביא כאן ב' לשונות שהרי אם אחד מהם הוא לפי פשש"מ שיביא רק אותו ואם כן מדוע מביא את השני? ואם אף אחד מהם לא לפי פשש"מ מדוע מביא בכלל הרי רש"י מפרש רק לפי פשש"מ (או שיצילן שאין זה פשש"מ)? (1)

הת' דב פרידמאן
- תות"ל 885 -

*****
(1) הפי' של "נדת דותה" מובן שזה קאי על עת נדחה, רק השאלה היא מדוע נק' זמנה דוחה וע"ז מביא רש"י שא"ל ב' לשונות לשון הא' (שקרוב יותר לכללות

ט. פרשתינו יב, ד "בדמי טהרה" פרש"י בדמי טהרה. לא מפיק ה"א והוא שם דבר כמו טוהר, ימי טהרה מפיק ה"א".

כ"ה בדפוס מקראות גדולות הנפוצים, הלינו שהכל דיבור אחד.

בדפוס א הם שני פירושים, [דרך אגב בדפוס אחד ובכח"י יד ובדפוס ליהמן-הורוויץ ובפ"י מתנות עני הפי' לא מגע נדפס קודם הפי' בכל קדש - שעוועל העיר שהפי' לא תגע לא נמצא בדפוס א?].

בספר מתנות עני (קצור מזרחי) מפרש למה רש"י תי' ימי טהרה קודם בכל קודש לא תגע להודיע שהראשון בלא מפיק ה"א הוא שם דבר, והשני הוא מפיק ה"א ופירושו ימי טוהר שלה ע"ש.

*

י. פרשתינו יב, ד הצרור המור כותב בפשיטות, שעד כאן פירש דיני טומאה מאכל וטומאת מגע ומשא, מהבהמות הטמאות והטהורות, בא עכשיו להזהיר על טומאת האשה היולדת, ועל טומאת האדם והבגדים והבתים, והתחיל ביולדות להשלים תורת הקרבנות ע"ש, (ראה לקו"ש - ז ע' 82 ואילך).

הרב אהרן חיטריק
- תושב השכונה -

*****
הענין) שנק' דוחה ע"ז זיבת הדם, אבל פי' זה אינו "גלאטיק" מפני שצריכים להחליף זיבת "צ,ו" (דוחה) לתיבות ז,ב (זיבתה) ולכן מפ' רש"י לשון ב' (שקרוב יותר לפי המלה) מלשון מצוה וחולי שזהו פי' מלת דוחה, אבל פי' זה אינו מספיק לגמרי משום שענין הנדות אינו ענין החולי (רק שיש שם כאב וחולי) ולכן צריכים ללשון הא'.

המערכת

יא. עה"פ "ואם לא תמצא ידה . . אחד לעולה ואחד לחטאת" (יב, ח) מעתיק רש"י התליבות "אחד לעולה ואחד לחטאת" ומפרש: "לא הקדימה הכתוב אלא למקראה, אבל להקרבה חטאת קודם לעולה, כך שנינו בזבחים בפרק כל הנדיר". עכ"ל.

וצריך להבין: א - מאחר דלהקרבה חטאת קודמת, א"כ למה לגבי מקראה עולה קודם. (2).

ועיין בשפתי חכמים על אתר - שזהו מאחר ולעיל עולת בהמה קודם לחטאת העוף משא"כ כאן שעולה וחטאת שניהם מהעוף ע"כ חטאת העוף קודמת? (3).

וצ"ב איך מתאים ביאור זה ע"פ פשש"מ - שלכאורה בפשטות מאחר שכאן חטאת קודמת להקרבה לכן צ"ל כן גם למקראה.

ב - מדוע מצלין רש"י למקור את הגמ' בזבחים, ובפרט מדוע מצלין גם הפרק "בפרק כל התדיר" שלא כהרגלו?

הת' שאול משה אליטוב
- תות"ל 770 -

יב. בפ"ג, כ "וראה הכהן והנה מראה שפל מן העור וגו'".

ופירש"י מרמאה שפל - ואין ממשו שפל אלא מתוך לבנינותו הוא נראה שפל ועמוק כמראה חמה עמוקה מן הצל".

ולעיל יג, ג. פ"י רש"י עמוק מעור בשרו - כל מראה

*****
(2) עי' גור ארי' וז"ל "הכתוב מקדים עולה מפני שהוא כולה כליל ותשובה יותר".

(3) להעיר שמהגמ' בזבחים (פט, א. צ, א) מובן שחטאת העוף קודמת גם לעולת כבש להקרבה עי"ש.

המערכת

לכן עמוק הוא כמראה חמה עמוקה מן הצל".

ואינו מובן מדוע רש"י חוזר לפרש זאת שוב אצלינו (יג, כב) לאחר שפי' זאת לעיל (יג, ג)? (4).

וצריך להבין כמה שינויים בלשון רש"י א. אצלינו רש"י מבאר "ואין ממשו שפל" ולעיל אינו מבאר "ואין ממשו עמוק"? (5).

*

יג. יג, כט "ואיש או אשה כי יהי' בו נגע בראש או בזקן".

ומבאר רש"י "בראש או בזקן - בא הכתוב לחלק בין נגע שבמקום שער לנגע שבמקום בשר שזה סימנו בשער לבן וזה סימנו בשער צהוב".

לכאורה מדוע רש"י מביא את ההבדל בין מקומות הנגעים הרי הבה' ילמד זאת בפסוק שלאח"ז שנגע שבמקום שער סימנו בשער צהוב? ושנגע שבמקום בשר סימנו בשער לבן ולמד זאת כבר לעיל? (6).

הת' אליעזר צבי הכהן ווילספיש

- תות"ל 770 -

*****

4) אולי א"ל שלעיל כתוב מפורש "והי' בעור בשרו לנגע צרעת" הרי מובן שהנגע אינו עמוק מן העור, משא"כ כאן שהנגע היא במקום השחין אולי הייתי סובר שהנגע עצמו הוא למטה מן העור ובפרט שהכתוב משנה לשונו ואומר "ומראה שפל" ולא "עמוק" כדלעיל, ולכן צריך רש"י לפרש "ואין ממשו שפל" ודו"ק.

5) אולי משום שכאן מדובר (גם) במראה "לבנה אדמדת" לכן מוסיף רש"י (אף שיש בה גם אודם, מ"מ) "מתוך לבנינותו וכו'".

6) אולי י"ל שלולי פרש"י הייתי סובר שנגע בראש או בזקן מטמא הן בשער לבן (ככל הנגעים) והן בשער צהוב

יד. פרק י"ג פסוק ל' ד"ה נתק הוא ופי' כך שמו של נגע שבמקום שער -אמאי צריך רש"י להוסיף שבמקום שער שבו מדברים . . ודו"ק.

הת' יוסף יצחק פיקארסקי
- תלמיד במתיבתא -

טו. בפירש"י ד"ה טהור הוא לטהרו הכהן (יג, לז): הא טמא שטהרו הכהן לא טהור, עכ"ל.

עילין בפסוק (יג, מד): ...טמא הוא טמא יטמאנו הכהן וגו'.

וצריך להבין:

למה אין רש"י מדייק מפסוק זה (על דרך שמדייק מפסוק (יג, לז)): "שטהור שטמא הכהן לא טמא".

ועילין ברמב"ם הלכות טומאת צרעת פ"ט ה"ג, וז"ל:

כהן שטימא את הטהור או טיהר את הטמא לא עשה כלום שאמר טמא הוא וטמאו הכהן טהור הוא וטהרו הכהן, עכ"ל.

[דרך אגב, לשון פסוק שמביא הרמב"ם: "(שנאמר) טמא הוא וטמאו הכהן", לא מצאתי ומסתמא כוון לפסוק (יג, מד): "...טמא הוא טמא יטמאנו הכהן וגו'".]

ואולי אפשר לומר בדוחק גדול, שרש"י סמך בזה על מה שפירש בפסוק (יג, לז).

הרב וו. ראזענבלום
- תושב השכונה -

טז. פרשתינו יג, מו. "בדד ישב מחוץ למחנה מושבו".

ומבאר רש"י "בדד ישב - שלא להלו טמאים לושבים עמו. ואמרו רבותינו מה נשתנה משאר טמאים לישב בצד הואיל והוא הבדיל בלשון הרע בין איש לאשתוובין איש לרעהו אף הוא יבדל".

ולכאורה צריך להבין מהו המקור וההכרח בפש"מ שצריך להביא את דברי רבותינו ע"פ זה? (7).

ואולי אפשר לומר כפי כפי שליט"א בליקוט לפ' שמיני ש.ז. סעיף ד' וז"ל: "וע"פ הנ"ל יש לומר: א) בזה בא רש"י להוכיח שענין זה הוא בכל הזמנים ולא רק בזמן הבית שהרי זהו שאמרו הוא - סתם ועוד שמאמר רז"ל זה (ע"י ר' יצחק) נאמר לאחרי החורבן" ומביא שם בע' 29 וז"ל: "ורש"י לשיטתו דהאומר מימרא סתם כוונתו (גם) לדורו וזמנו" עכ"ל לעניננו.

וא"כ גם כאן מה שרש"י מפ' "אמרו רבותינו" זה בנוגע גם לזמנינו שהי' מקום למדברי לשה"ר שיבדלו ע"י צרעת.

הת' אליעזר צבי הכהן ווייספיש
- תות"ל 885 -

יז. פרשתינו פסוק ל"ג פסוק מ"ז-מ"ח כתיב והבגד . . צמר או פשתים או בשת או בערב לפשתים ולצמר או בעור או בכל מלאכת עור.

וקשה אמאי בפסוק נא (- בנוגע ראות הנגע) צריך הפסוק לומר עוד הפעם כל הבגדים וגם בפסוק נ"ב (8) *****
(ועי' באוה"ח מ"ש מת"כ) ולכן מפ' רש"י "בא הכ' לחלק וכו' וזה סימנו בשער צהוב".

(7) אינו מוכן קושליתו, הלא רש"י מפורש מה שקה לו בפש"מ, מה נשתנה משאר טמאים וכו', הלא אף יהי' עמהם לא יטמא אותם יותר ממה שהם טמאים, וקשה לומר שזהו גזה"כ.

(8) בנוגע ל"בצמר או בשפתים" שבפסוק נ"ב מפרש רש"י

בנוגע שריפת הפסוק אומר עוד פעם. והפסוק יכול לכתוב יראה הכהן את הנגע ולא לאמר בכגד וכו' וגם בשריפה (ואינו יכול לטעות שמדובר בנגע אחרת שבו (- בנגע הבגד) מדבר הכתוב).

הת' יוסף יצחק פיקארסקי
- תלמיד במתיבתא -

יח. עה"פ "והנגע לא פשה" (יג, נה) מפרש רש"י: "שמענו . ת"ל והסגיר את הנגע מכל מקום דברי רבי יהודה וחכמים אומרים וכו' כדאיתא בת"כ, ורמזתי' כאן לישיב המקרא על אופניו".

וצ"ב: א) מדוע מביא שמות בעלי המאמרים.

ב) מדוע מביא "וחכמים או מרים" בלבד ואינו מפרט מה אומרים, ומציין רק כדאיתא בת"כ? ומהלשון "ורמזתי'" משמע שבאמת ה' יכול להאריך אלא שהביא זאת ברמז כדי ליישב המקרא וצ"ב בזה.

*

יט. עה"פ "אלי מחוץ למחנה" (יד, ג) מפרש רש"י: "חוץ לשלשה מחנות שנשתלח שם בימי חלוטו", ולכאורה הלא בסוף פרשה שלפני"ז כתוב נמי "מחוץ למחנה" (יג, מו) ורש"י מפרש שם כבר חוץ לג' מחנות ולמה א"כ חוזר ע"ז כאן (9).

הת' שאול משה אליטוב
- תות"ל 770 -

*****
(ע"פ מדרשו) למה הוא בא (ואולי שמא צמר ופשתים מביא שאר הפרטים וכו').

(9) אולי א"ל דשם מילרד "כל ימי שהנגע בו, וגו' מחוץ למחנה מושבו" וכאן מילרד "ביום טהרתו", "נרפא נגע הצרעת" ובפרט שבפסוק ב' כתוב "והובא אל הכהן" א"כ

כ. פרשתינו יד, ח וישב מחוץ לאהלו, פרש"י מלמד שאסור בהשמיש המטה ע"כ.

איפה הילפותא, בדפוס שני של רש"י הגל' "וישב מחוץ לאהלו, אין אהלו אלא אשתו שנאמר שובו לכם לאהליכם, שאסור בת"ה".

הרב אהרן חיסריק
- תושב השכונה -

כא. בפרשתינו יד, מא "ואת הבית יקציע מבית סביב וכו'".

וברש"י יקציע - דריצו"ר בלע"ז ובלשון משנה יש הרבה".

לכאורה מה נוגע לפשש"מ זה שבלשון המשנה יש הרבה או שיביא מלשון המשנה או שלא יציין בכלל ומה זה נוגע לפשש"מ?

ועוד מדוע אומר ובלשון המשנה שיאמר ובמשנה יש הרבה?

*

כב. פרשתינו טו, ד "כל המשכב אשר ישכב עמו הזב יטמא וכל הכלי אשר ישב עליו יטמא".

ומבאר רש"י "אשר ישב" ישב לא נאמר אלא אשר ישב עליו הזב במיוחד תמיד לכך".

וצריך להבין מדוע רש"י פל' זאת הרי בפסוק זה בד"ה "כל המשכב פידש כעין זה וז"ל: "כל המשכב - הראוי למשכב יכול אפ"י מיוחד למלאכה אחרת ת"ל אשר ישכב אשר שכב לא נאמר אלא אשר ישכב המיוחד תמיד לכך יצא זה שאומרים לו עמוד ונעשה מלאכתנו" ומכאן נלמד גם לגבי מושב הזב שמייוחד תמיד לכך ומדוע רש"י צריך לפרש שוב עם כל

האריכות? (10).

הת' אליעזר צבי הכהן ווייספיש

- תות"ל 885 -

כג. בתורת כהנים בפרשתינו, יש הרבה דרשות הבנויים על דיוקים ושינויים בכתובים שאינם מובנים בפשטות, דיוקים ושיויים כאלו ודומה לאלו שרגיל רש"י לפרשם ולהעיר עליהם (וכמו"ש אי"ה להלן איזה דוגמאות לזה מפירש"י),

וצריך להבין למה אין רש"י מתעכב לפרש דיוקים ושינויים אלו, וגם אינו אומר אפילו "יפה מפורש בתורת כהנים כל הפסוק הזה" (עיין בפרשת ויקרא בפירש"י ד"ה חקת עולם (ג, לז).

ולהלן אביא איזה דוגמאות מתורת כהנים. ולקצת מהם העתקתי בקיצור מפירוש התורה והמצוה (להמלבי"ם), כדי להקל על המעיין בהבנת התורת כהנים שהבאתי.

*

בפסוק (יג, מה): והצרוע אשר בו בגדיו יהיו פרמים וגו'.

תיבות: "אשר בו הנגע" הם מיותרים.

ועיין בתורת כהנים וז"ל:

*****
הייתי אומר שמ"ש "ויצא הכהן אל מחוץ למחנה" הוא מחנה שכינה או לוי' קמ"ל.

(10) כי במשכב הוה כשעלו יש ב' לימודים "המשכב" - ראוי לשכיבה, וגם "אשר ישכב עליו" משא"כ כאן דכתיב "הכלי אשר ישב עליו" שיש רק לימוד א' וממלת כלי משמע כל מיני כלי הייתי סובר (לולי רש"י) שא"צ להיות מיוחד לשיבה.

המערכת

והצרוע אפ"ל כ"ג לפי שנאמר ראשו לא יפרע ובגדיו לא יפרום יכול אפ"ל מנוגע מה אני מקיים בגדיו יהיו פרומים וראשו יהי' פרוע בכל אדם חוץ מכהן גדול ת"ל אשר בו הנגע אפ"ל כ"ג, עכ"ל.

ועיין שם בפירוש התורה והמצוה מהמלבי"ם שמפרש וז"ל:

מ"ש אשר בו הנגע הוא דברי מותר. ופ"ל חז"ל (בספרא ומז"ק דף יד וטו) שמלת אשר הוא מלת הטעם, ור"ל גם הצרוע שאסור לו לפרוע ולפרום שהוא הכ"ג בכ"ז מצד שבו הנגע בגדיו יהיו פרומים, עכ"ל.

וצריך להבין למה אין רש"י מתרץ ומפרש תיבות המיותרים האלו.

*

כד. בפסוק (יד, ז): ...ושלח את הצפור החי' על פני השדה.

ועיין בפסוק (יד, נג) (בנוגע לטהרת נגעי בתים): ...ושלח את הצפור החי' אל מחוץ לעיר אל פני השדה (11).

וצריך להבין למה אין רש"י מפרש שינוים אלו, כדרכו

*****

11) זה שפסוק נ"ג אומר "אל מחוץ לעיר", משא"כ בפסוק ז' שמשמט זה י"ל בפשטות שבפסוק ז' המדובר שהכהן יצא מוץ למחנה, חוא"כ הרי הוא כבר מחוץ לעיר משא"כ בפסוק כ"ג (בנגעי בתים) הרי הוא עומד בבית שמסתם הרי הם בעור לכן צריך הכתוב להוסיף "אל מחוץ לעיר".

ועד"ז אולי אפשר ג"כ לבאר שבפסוק ז' כתוב "על פני השדה" ובפסוק נ"ג "אל פני השדה" שבפסוק ז' הרי הוא נמצא על יד שדה בפשטות וא"כ שולח הוא הצפור על פני השדה (בסמיכות) משא"כ בפסוק נ"ג שנמצא בעור שולח הצפור לפיוון השדה "אל פני השדה".

לפרש שינויים בפסוקים המדברים ענין אחד או דומים זה לזה.

ועיין מה שאכתוב בפירש"י ד"ה על מקום דם האשם. ושם אביא כמה דוגמאות לזה.

ועיין בתורת כהנים על פסוק (יד, ז), וז"ל: ושלח את הצפור החי' שלא יעמו' בלפיו וישלחנה לים שלא יעמוד בגבת וישלחנה למדבר שלא יעמוד חוץ לעיר וישלחנה כלפי העיר. אל פני השדה הא אם שלחה וחזרה לתוך ידיו מותרת באכילה, עכ"ל.

ועיין בפירוש התורה והמצוה מהמלבי"ם, שמפרש, וז"ל: מבואר שיש הבדל בין שדה בין מדבר, השדה הוא מקום ישוב אבל המדבר נבדל מן הישוב לגמרי.

ובפסוק נ"ג אמר ושלח אל מחוץ לעיר אל פני השדה. מבואר שאין די במה שמשלח מן העיר רק אל השדה דוקא. מזה הוציאו שלא ישלח לים ולמדבר ולא כלפי העיר.

ויש הבדל בין כשאומר ושלח אל השדה ובין כשאומר על פני השדה, שעל פני מציין בהיותו בגבול הדבר ואינו מציין שיהי' וישאר שם. ומזה מבואר שא"צ דוקא שתשאר בשדה ואפ"י שלחה וחזרה גם שלא היתה בשדה היתה על פני השדה וכו', עכ"ל. ועיין שם.

וצריך להבין (נוסף. להשאלה הראשונה) ולמה אין רש"י מדייק דיוקים אלו מן שני פסוקים אלו.

ועיין בפרשת שמיני בפירש"י ד"ה כל אשר בתוכו יטמא (יא, לג): ...למדנו מכאן דברים הרבה וכו', עכ"ל.

והרי גם בפסוקים אלו שבפרשתינו יש כמה דיוקים (כמו שמדייק התורת כהנים) וגם כאן יכולים ללמוד דברים הרבה.

*

בה. בפסוק (יד, כב): ...אשר תשיג ידו וגו'.

בפסוק (שם, ל): ...מאשר תשיג ידו.

בפסוק (שם, לא): את אשר תשיג ידו וגו'.

צריך להבין למה אין רש"י מפרש למה נאמר ענין זה שלשה פעמים, ולמה שמנה הכתוב בין פעם לפעם (12).

ועיין בתורת כהנים, שמפרש ומתרץ זה.

*

כו. בפירש"י ד"ה על מקום דם האשם (יד, כח): אפילו נתקנה הדם למד שאין הדם גורם אלא המקום גורם, עכ"ל.

והנה פסוק זה כתוב בנוגע ל"דל". אבל בנוגע למי שאינו דל כתיב (יד, יז): ...על דם האשם (בלוי תיבת: "מקום").

וצריך להבין למה אין רש"י מפרש שינוי זה, כדרכו לפרש שינויים בפסוקים המדברים בענין אחד או דומים זה לזה.

ולדוגמא:

(א) בפירש"י פרשת ויקרא ד"ה את פני הפרכת (ד, יז): ולמעלה הוא אומר את פני פרכת הקדש וכו', עכ"ל.

(ב) בפירש"י פרשת ויקרא דה על חטאתו אשר חטא (ה, יג): כאן שנה הכתוב שהרי בעשירות ובדלות נאמר מחטאתו וכאן בדליל דלות נאמר על חטאתו וכו', עכ"ל.

ובפרשתינו השאלה הוא עוד יותר, שהרי אין זה רק

*****

(12) בנוגע להשינויים הנה כשאומר "שתי תורים וגו'" מתאים הל' "אשר תשיג". וכשאומר "מן התורים" וגו' מתאים יותר הל' "מאשר תשיג".

ובפסוק ל"א מאחר שמתחיל פסוק חדש מתאים יותר "את אשר תשיג" ולא קשה מידי בפש"מ.

שינוי לשון בלבד אלא מלשון זה נצמח ונשתלשל שינוי
בדין,

דהיינו מי שלומד פסוק (יד, יז) ששם כתיב: "על דם
האשם", לומד בפשטות שצריך ליתן השמן על הדם ממש, וגם
אפילו אח"כ כשלומד פסוק (יד, כח) ששם כתיב: "על מקום
דם האשם" אין רש"י אומר שגם מה שכתב לעיל (יד, יז) "על
דם האשם", גם שם הפירוש על "מקום".

ולכאורה דוחק גדול לומר שבאמת יש חילוק בדין
(בפשטו של מקרא) בין דל למי שאינו דל, שבמי שאינו דל
צריך ליתן השמן על הדם ממש משא"כ בדל די גם אם יתן
השמן על "מקום" הדם.

וסוף כל סוף עוד לא הי' מובן למה אין רש"י מפרש
זה.

ועין בתורת כהנים בפסוק (יד, יז) וז"ל: ...על דם
האשם שיקדם הדם לשמן, או אינו אלא יש שם דם יתן, אין
שם דם לא יתן, ת"ל אל מקום דם האשם הוי אין הדם גורם
אלא המקום גורם, עכ"ל.

ועיין בפירוש התורה והמצוה מהמלבי"ם שמפרש וז"ל:

ובמצורע עני כתיב על מקום דם האשם, שמזה מבואר
שאאל"פ מלת על דוקא שיהי' הדם למטה והשמן למעלה דהא
אמר שדי בשהוא על מקומו. . . וז"ש שיקדים הדם לשמן או
אינו וכו' ת"ל אל מקום דם האשם.

ואם הי' כתוב אל מקום לבד הייתי אומר שיוכל
להקדים השמן.

ובגמ' מנחות (דף י) אמר אם יכתב על מקום הי"א דוקא
נתקנח אבל איתי' להוי חציצה, ומלת על דם כולל שיהי'
הדם תחלה ושיכול להזות השמן על הדם, עכ"ל (13).

*****
13) עיין בשפ"ח (הארוך) שמביא בשם נח"י וז"ל:
"וכ"ש אם לא נתקנח הדם, ולא תימא דאם איתא לדם, הוי
הדם חציצה בין שמן לבהן לפיכך כתב לעינול על דם האשם"
עכ"ל.

*

כז. בפסוק (יד, לה): ובא אשר לו הבית והגיד לכהן לאמר וגו'.

צריך להבין למה נאמר: "אשר לו הבית" ולא נאמר בקיצור: "ובא והגיד לכהן כנגע", וגם צריך להבין למה נאמר: "והגיד . . לאמר". ולמה אין רש"י מפרש זה.

ועיין בתורת כהנים, שמפרש ומתרץ זה.

*

כח. בפסוק ויצא הכהן מן הבית אל פתח הבית והסגיר את הבית שבעת ימים (יד, לח).

צריך להבין למה נאמר כל האריכות הזה, ולא נאמר בקיצור: "ויצא הכהן אל פתח הבית והסגירו שבעת ימים".

ולמה אין רש"י מפרש זה.

וכעין בתורת כהנים, שמפרש ומתרץ זה.

וליתר ביאור עיין בפירוש התורה והמצוה מהמלבי"ם.

הרב וו. ראזענבלום

- תושב השכונה -

כט. בגליון שבוע שעבר, גליון ל (שפז) פ' שמיני, שאל הרב וו.ר. כמה שאלות על פירש"י ד"ה וידם אהרן (י, ג): ועל מה שהמשיך רש"י לפרש בקשר לזה בד"ה דברו אל בני ישראל (יא, ב):

ובאתי כאן להציע מה שנ"ל הביאור בפשטות עכ"פ על שנים מהם.

(א) הנ"ל שואל וז"ל:

למה בד"ה הראשון אומר רש"י: "(קבל שכר על) שתיקתו", ואינו אומר "דמימתו" כלשון הכתוב, וכלשונו בד"ה השני: "(שהושו) בדמימה", ואינו אומר: "בשתיקה" עכ"ל.

מה שנראה פשוט בזה, שבפעם הראשון - בד"ה הראשון - מעדיף רש"י להשתמש, דרך אגב תוך פירושו, בלשון שגם מפרש תיבת "וידם" שהוא שתיקה.

אבל אחר כך כשכבר ידוע הפירוש בתיבה הנ"ל, מובן שמעדיף רש"י בד"ה השני להביא לשון הכתוב "דמימה".

(ב) הנ"ל שואל, וז"ל:

מאין יודע רש"י (בד"ה השני) מפטות הכתובים שקבלו (אהרן ובניו) גזירת המקום מאהבה עכ"ל.

מה שיש להבין בזה ע"פ פטות הענינים - כשהתורה מעידה "וידם אהרן", מובן ופשוט שאין הכוונה שרק משל אהרן ברוחו, מפני היראה וכדומה, שלא להוציא מכח אל הפועל - דהיינו להוציא בשפתיו - מה שנתעורר בלבבו להתרעם ולהתלונן ח"ו על מעשה ה' במקרה המבהילה של מיתת בניו ר"ל.

אלא ודאי הכוונה על "דמימה" לאמיתתו, שתיקה מבחוץ שהוא פועל יוצא ישירה מזה שגם בנפשו פנימה לא נשמע שום קול (של תרעומות כו' ח"ו).

שזה אינו אלא קבלת גזירת המקום "מאהבה".

הרב יוסף וולדמאן

- תושב השכונה -

רשימת ביאורי כ"ק אדמו"ר שליט"א בפירש"י דפ' אחו"ק

נת' בהתוועדות	ד"ה	פרק ופסוק
אחרי תשכ"ה (א)	וידבר ה' אל משה אחרי מותשני בני אהרן וגו'.	טז, א
אחרי תשל"ג	מפרש"י משמע שבני אהרן נכנסו להק"ק, דבר שלא נרמז בכתוב לכאורה.	שם
אחרי תשמ"א	בזאת.	טז, ג
אחרי תשד"מ	בזאת.	שם
אחרי תשמ"ו	בזאת.	שם
אחרי תשל"ו (ב)	כתנות בד וגו'.	טז, ד
אחרי תשל"ל (ג)	ויעש כאשר צוה ה' וגו'.	טז, לד
אחרי תשמ"ו	ונתתי פני.	יז, י
אחו"ק תשל"א (ד)	אני ה' אלקיכם.	יח, ב
אחרי תשמ"ו	כמעשה ארץ מצרים.	יח, ג
אחרי תשכ"ז	ובחוקותיהם לא תלכו.	שם

לח, ד	את משפטי תעשו.	אחרי תשכ"ז
שם	ואת חוקותי תשמרו.	אחרי תשכ"ז
שם	ללכת בהם.	אחרי תשכ"ז
לח, ה	ושמרתם את חוקותי.	אחרי תשכ"ז
לח, ל	ולא תטמאו בהם אני ה' אלקיכם.	אחרי תשכ"ה (ה)
לט, ב	דבר אל כל עדת בני ישראל.	קדושים תשכ"ה
שם	קדושים תהיו.	אחרי תשכ"ה
לט, ט	לא תכלה פאת שדך.	קדושים תשמ"ו
לט, י	אני ה' אלקיכם.	קדושים תשד"מ
לט, יד	ולפני עור לא תתן מכשול.	קדושים תשמ"א (ו)
לט, טז	לא תעמוד על דם רעך.	כ"ו ניסן. קדושים תשמ"ו
לט, יח	ואהבת לרעך כמוך.	קדושים תשכ"ז (ז)

אחש"פ. קדושים תשל"ו (ח)	שלוש שנים יהי' לכם ערלים.	יט, כג
אחוי"ק תשכ"ח (ט)	להוסיף לכם תבואתו.	יט, כה
קדושים תשל"ו (ט)	להוסיף לכם תבואתו.	שם
אחוי"ק תשכ"ז (י)	אני ה'.	שם
קדושים תשמ"ו	מפני שיבה תקום.	יט, לג
קדושים תשכ"ה (יא)	כי יהי' בהם אוב וגו'.	כ, כז

 א) ז' 117-127. ב) כב 89-95. ג) ז' 128-133. ד) יב
 83-90. ה) כב 96-20. ו) קדושים תשמ"מ. ז) יז 215-224.
 ח) כב 103-107. ט) שם 108-113. וראה ז' 134 הערה 3.
 ובשוה"ג. י) כב 110-113. יא) ז' 139-146.

הרב יוסף יצחק שגלוב
 - תושב השכונה -

לעילוי נשמת

הווי"ח אי"א הרה"ח הרה"ת ר' אלחנן יהודה ליב
בן הווי"ח אי"א הרה"ח הרה"ת ר' שמואל יצחק ע"ה
נפטר בשבת קודש פרשת ויצא, י"א כסלו ה'תשמ"ג
ת.נ.צ.ב.ה.

נדפס ע"י

אשתו מרת שיינדל תחי

בנו הרה"ח ר' יוסף וזוג' מרת הינדא בילא שיחיו

הרה"ח ר' יעקב וזוג' מרת ברכה

ויל ל מנחם מענדל, שאול ואלטע יהודית שיחיו

בתו מרת חנה ובעלה הרה"ת ר' שלום שיחיו חאריטאנאו

בנו הרה"ח ר' מנחם מענדל וזוג' מרת פראדיל

וילדיהם אלחנן יהודה ליב, אסתר שרה וחי' מלכה שיחיו

רייצעס